

Szakmai beszámoló

állományvédelmi tevékenységhez szükséges szakmai anyagok és eszközök beszerzéséről

Adatlap azonosító: A2034/N6777
Pályázati azonosító: 208133/00068

A levéltári törvényben és a 27/2015. EMMI rendeletben megfogalmazott állományvédelmi feladatoknak eleget téve a Levéltár elsődlegesnek tekinti az iratok életének meghosszabbítását. Az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltárában őrzött 20. századi, modern kori iratok fennmaradásának egyik legsúlyosabb problémája az iratok adathordozójának, a papírnak a savassága, rendkívül alacsony pH-értéke. Magyarországon tömeges savtalanításra szolgáló eszközzel leghosszabb ideje Levéltárunk rendelkezik, 2009 óta zajlik minden évben tömeges savtalanítási eljárás a Neschen C-900-2-es típusú berendezés használatával.

Az iratanyag ilyen módon történő konzerválásához elengedhetetlenül szükséges alkalmanként 5 hordó (500 liter) konzerváló folyadék. A 700 000 Ft összegű elnyert támogatás – melyből 2 hordó konzerváló folyadékot tudtunk beszerezni –, ennek a nagy költségvonzattal járó és 2025. első felére tervezett folyamatnak az elvégzéséhez járult hozzá.

A 2025. február 24. és március 24. között történt tömeges savtalanítás során a pályázati pénzből beszerzett konzerváló folyadék felhasználásra került. Irataink közül 144 db legnagyobb részt beszerzési, vizsgálati, operatív és munkadoszié került kiválogatásra és összesen 40.903 pagina (20.450 folió) irat szakszerű konzerválása és ezzel a folyamattal összefüggő restaurálása történt meg.

A kiválogatott iratanyag nagy része erőteljesen sárgult, savas iratokat tartalmazott, melyeknél különösen a lapszéleken voltak láthatók erőteljesebb károsodások. Ezek egy részének oka – a sok használat mellett – a savasság okozta törékennyé válás, másrészt a meggyengült iratokra előzőleg ragasztott cellux ragasztócsíkok káros hatása. A gépelt oldalak között nagy mennyiségben voltak kézzel, esetenként elúszó tintával írt oldalak, bejegyzések, aláhúzások és aláírások. A savtalanításra való előkészület során az elsődleges feladat a cellux- és egyéb ragasztócsíkok, ragasztók eltávolítása volt, majd a tinták stabilitásának vizsgálata és a szükséges helyen azok levédése Ciklododecan és Petroléter 30%-os oldatával.

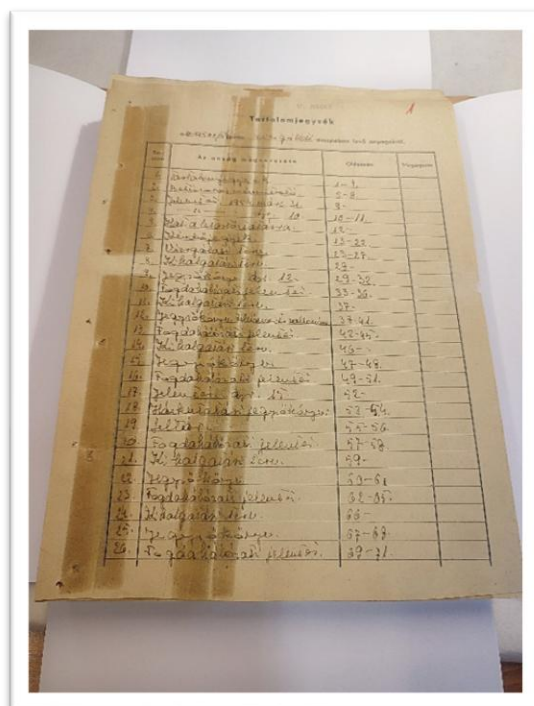
Ezt követően haladtak végig a lapok folyamatos adagolással a Neschen C-900-2-es gépbe feltöltött konzerváló folyadékon. A csöpögtetés és a szárítás után az irategységek különálló préselése következett a nedves kezelés hatására keletkezett hullámosodás elkerülése és a levegő kipréselése érdekében. Az iratok sorba rendezésének ellenőrzése után megtörtént a szakadások összeragasztása, hiányok kiegészítése és esetenként a meggyengült lapszélek megerősítése. A savtalanított dossziék lapjait savmentes palliumba csomagolva helyeztük vissza eredeti borítójukba és levéltári savmentes dobozba.

ABTI

Állambiztonsági
Szolgálatok
Történeti
Levéltára

Az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára a konzerválási és restaurálási eljárásokkal jelentősen meghosszabbította az iratok élettartamát és a megfelelő tárolási körülményeket szem előtt tartva eleget tesz a hosszútávú megőrzés állományvédelmi követelményének.

A Nemzeti Kulturális Alap által nyújtott támogatást teljes mértékben a pályázati célnak megfelelően, állományvédelmi tevékenységhez kapcsolódó anyag beszerzésére fordítottuk, mely az egyedülálló állambiztonsági levéltári iratanyag preventív állományvédelmét szolgálja.

Budapest. 2025. május 15.

Haász Réka

Iratfeldolgozó és Állományvédelmi Osztály
osztályvezető

NKA pályázati beszámolók / 2025

Intézmény neve	Pályázat címe	Megítélt összeg	Pályázati azonosító	Fájl
Ferenczy Múzeumi Centrum	Forgács Péter kiállítása	600000	105106/08324	Megtekintés
Kosztai József Múzeum	Istvánovits Eszter, Lőrinczy Gábor: A szegvár-oromdűlői szarmata temető című könyv kiadása	2000000	203137/04717	Megtekintés
Damjanich János Múzeum	Szakmai beszámoló a Szolnok Megyei Múzeumi Adattár 41. kötetének megjelentetéséről Prohászka Péter: „Isten velünk, jó Arnoldom” – Ipolyi Arnold és Rómer Flóris levelezése 1859–1886.	500	203137/4549	Megtekintés
Komáromi Klapka György Múzeum	Beszámoló a Brigetio/Szőny-Stadion út lelőhelyen 2024 nyarán végzett régészeti tervásatás eredményeiről	2000000	207134/00448	Megtekintés
Magyar Könyvtárosok Egyesülete	Könyvtárak és könyvtárosok a 21. században. Protokoll, médiaszereplés és érdekérvényesítés. Szakmai továbbképzési program és interaktív workshop.	1000000	208104/00074	Megtekintés
Budapest Főváros Levéltára	Szakmai beszámoló az „Egy a múltunk, őrizzük egy azonképp a jövőnek! – Egyházi és határon túli magyar levéltárosok XI. mesterkurzusa” című pályázatának megvalósításáról	2000000	208104/00152	Megtekintés
Vác Város Levéltára	Számítástechnikai és digitalizálást szolgáló eszközök beszerzése	300000	208105/00228	Megtekintés
Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára	Cziffra György kiállítása	2000000	208108/00173	Megtekintés
Magyar Levéltárosok Egyesülete	Szakmai beszámoló a A NYITOTT LEVÉLTÁRAK 2023/24. ÉVI ORSZÁGOS PROGRAMSOROZAT MEGVALÓSÍTÁSÁRÓL	12000000	208108/00175	Megtekintés
Somogyi Károly Városi és Megyei Könyvtár	AZ ORSZÁGOS KÖNYVTÁRI NAPOK 2024. ÉVI RENDEZVÉNYEI MEGVALÓSÍTÁSÁRA CSONGRÁD-CSANÁD VÁRMEGYÉBEN	1515000	208108/00193	Megtekintés
Berzsenyi Dániel Könyvtár	A négy elem, jó szóval oktasd, játszani is engeddd... elnevezéssel az Országos Könyvtári Napok megrendezése Vas vármegyében	1400000	208108/00196	Megtekintés
Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem	A BME Országos Műszaki Információs Könyvtár muzeális dokumentumainak restaurálására	1000000	208111/00146	Megtekintés
Veszprémi Főegyházmegyei Könyvtár és Levéltár	Venero de Leyva, Hieronymus: Examen episcoporum... Venetiis, 1679 című könyv restaurálására	840000	208111/00148	Megtekintés
Vác Város Levéltára	Egyéb dokumentumok restaurálása, állományvédelmi munka támogatása	971550	208111/00183	Megtekintés
Magyar Levéltárosok Egyesülete	Szakmai beszámoló a Magyar Levéltárosok Egyesülete által 208122/00019 azonosító szám alatt Levéltári kiadványok online elérésének bővítésére a Hungaricana Közgűjteményi Portálon elnyert támogatás megvalósításáról	4572000	208122/00019	Megtekintés
Somogyi Károly Városi és Megyei Könyvtár	Beszámoló a Somogyi-könyvtár könyvkötő- és restaurátor műhelyének tevékenységéhez szükséges szakmai anyagok és eszközök beszerzésére kapott támogatás megvalósításáról	800	208133/00056	Megtekintés
Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára	Állományvédelmi tevékenységhez szükséges szakmai anyagok és eszközök beszerzése	700000	208133/00068	Megtekintés
Veszprémi Főegyházmegyei Könyvtár és Levéltár	A veszprémi székesegyházi vizitációk c. forráskiadvány megjelentetése	1000000	208188/00037	Megtekintés
Budapest Főváros Levéltára	AZ URBS XVIII. KÖTET A IX. VÁROSTÖRTÉNETI KONFERENCIA TANULMÁNYAI	900000	208188/00039	Megtekintés

Nyilatkozat

az uniós állami támogatási szabályoknak a Kedvezményezett részére nyújtandó támogatásra történő alkalmazhatóságáról

(Kérjük, a fejléc kitöltését követően válasszon az I. és II. pont között, és az Önre vonatkozó helyen írja alá a nyilatkozatot!)

Alulírott **Cseh Gergő Bendeguz főigazgató** [pályázó képviselőjére jogosult] az **Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára** [pályázó neve] képviselőjében eljárva a jelen tájékoztatót figyelmesen elolvastam és megértettem. A jelen tájékoztatóban foglaltak alapján kijelentem, hogy

I. a Támogató által támogatandó, általam megvalósítandó tevékenység tekintetében az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikkének (1) bekezdésében említett állami támogatás fogalmáról szóló bizottsági közlemény (2016/C 262/01) - a továbbiakban: **Közlemény - 34. és 196. pontjában meghatározott**, az alábbiakban felsorolt egy vagy több feltétel teljesül **(a kívánt rész beikszelendő):**

- ☒ **a) a támogatandó tevékenység nem minősül gazdasági tevékenységnek, az általam benyújtott pályázatba foglalt tevékenységek kapcsán piaci bevételeim nem érik el működési költségek legalább felét,**
- ☐ ~~b) a támogatandó tevékenységből megvalósuló szolgáltatásokat elsősorban magyar állampolgárok fogják igénybe venni (és a külföldi látogatók száma előre láthatóan marginális lesz).~~

Amennyiben a fentiekben felsorolt egy vagy több feltétel a támogatandó tevékenység vonatkozásában teljesül, kötelezettséget vállalok arra, hogy a feltétel teljesülését alátámasztó tényeket, körülményeket és bizonyítékokat az elkészítendő szakmai beszámolóban részletesen bemutatom.

Budapest, 2025. május 15.

.....
pályázó képviselője

~~II. a fentiekben felsorolt egyik feltétel sem teljesül, így nyilatkozom, hogy a jelen pályázat alapján nyújtott támogatást a Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetőségéről szóló, 2014. június 17-i 651/2014/EU bizottsági rendelet (HL L 187., 2014.6.26., 1. o.) 53. cikke szerinti, a kultúrát és a kulturális örökség megőrzését előmozdító támogatásként kívánom igénybe venni.~~

Kelt:

.....
pályázó képviselője